

FÖRTRYTA, förtry'ta, v. a. o. impers. 3. (böjes som *Tryta*) Känna förtrytelse öfver. Brukas för det mesta impersonellt. *F. något. Han f-tröt att ej få ådagalägga sitt nit. Det f-ler mig, att jag glömt det. Icke låta sig f.*, ej af förtrytelse, harm låta afskräcka sig, icke låta sig bekomma, hålla god min. — *Syn.* Harmas, Förargas, Förtreta sig.

FÖRTRYTELSE, f. 3. Missnöje öfver en verklig eller förment oförrätt. *Känna f. öfver något.* — *Syn.* Harm, Förtrutenhet, Förtret, Förtrytsamhet.

FÖRTRYTSAM, a. 2. Som känner förtrytelse öfver något. *Vara f. öfver något.* — *Syn.* Harmsen, Förtruten, Förtretad, Förargad.

FÖRTRYTSAMHET, f. 3. Se *Förtrytelse*.

FÖRTRÄFFLIG, förträ'mligg, a. 2. Som öfverträffar de flesta af sitt slag, har en ganska hög grad af godhet, fullkomlighet, duglighet. Säges både om person och sak. *F. menniska, bok.* — *Syn.* Se *God*.

FÖRTRÄFFLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara förträfflig. — *Syn.* Se *Godhet*.

FÖRTRÄFFLIGT, adv. o. int. På ett förträffligt sätt, ganska bra. *Läsa, skriva f. Så f.!* — *Syn.* Se *Väl*.

FÖRTRÄNGA, förträ'nnga, v. a. 2. (föga brukt.) Undantränga.

FÖRTRÄNGNING, f. 2. (farm.) Se *Urträngning*.

FÖRTRÖSTA, förtrö'ssta, v. n. 1. Sätta sitt hopp och sin lit till person eller sak. Åtföljes alltid af prep. *på.* *F. på någon, något. F. på Gud. F. på sina rikedomar och sin lycka.* — *Syn.* Se *Lita*. — Part. pres. *F-nde* brukas ofta adjektivt och betyder då: Som har förtröstan. *Ell f. sinne.*

FÖRTRÖSTAN, f. sing. indef. Hopp och lit, som man sätter till person eller sak. *Sätta sin f. på, till någon. Jag har den f. till din godhet, att du hjälper mig i detta svåra fall.* — *Syn.* Se *Lit*.

FÖRTRÖSTANSFULL, a. 2. Som har mycket förtröstan. *F-t hjerta, sinne.* — *Syn.* Tillitsfull, Förtröstande.

FÖRTRÖTTAS, förtrö'ttass, v. d. 1. (föråldr., bibl.) Blifva alldeles trött.

FÖRTULLA, förtulla, v. a. 1. Betala tull för en vara och derigenom erhålla tillstånd att införa densamma. — *Förtullande*, n. 4. o. *Förtullning*, f. 2.

FÖRTUNNA, förtünna, v. a. 1. Göra tunn, tunnare. *Värmen f-r luften. — Förtunnande*, n. 4. o. *Förtunning*, f. 2.

FÖRTVIFLA, förtvi'vla, v. n. 4. 1) Känna högsta grad af ångest, i förening med fullkomlig hopplöshet om ett bättre tillstånd och öfvertygelse om ens oförmåga att längre kunna uthärda. *Menniskan bör aldrig f. F. om något*, ej hafva hopp om framgången af en sak, o. s. v., t. ex.: *F. om en sjuk persons vedersfående.* — 2) (fam.) Erfara ytterlig sorg, harm, förtrytelse.

FÖRTVIFLAD, a. 2. 1) (om person) a) Som är i förtviflan. *Hon är f. öfver sin sons död.* — b) I högsta grad ledsen öfver något. *Jag är f. öfver att hafva låtit er vänta så länge.* — *Syn.* Se *Ledsen*. — c) (fam.) Oförbätterlig. *En f. spelare.* — d) I högsta grad öfverdådig, som ingenting frågar efter. *En f. slagskämpe.* — 2) (om sak) a) Egnad att ingifva förtviflan. *Befinna sig i en f. belägenhet.* — *Syn.* Se *Svår*. — b) Ingifven, förestafvad af förtviflan. *En f. utväg. Ell f-t beslut.*

FÖRTVIFLADT, adv. (fam.) I allra högsta grad. *Vara f. kär.* — *Syn.* Se *Ganska*.

FÖRTVIFLAN, f. sing. indef. 1) Högsta grad af ångest i förening med fullkomlig hopplöshet om ett bättre tillstånd och öfvertygelse om ens oförmåga att längre kunna uthärda. *Vara i f.*, förtvifla. *Falla, råka i f.*, blifva förtviflad. *Bringa, sätta i f.*, göra förtviflad. *Full af f. Han dödade sig af f.* — 2) Ytterlig sorg, den man ej försöker att bekämpa. *Denna nyhet störtade honom i f.* — *Syn.* Se *Sorg*. — 3) (genom öfverdrift) Högsta grad af ledsnad öfver något. *Jag är i f. öfver att icke hafva kunnat uppfylla er önskan.* — *Syn.* Se *Ledsnad*. — 4) Hvad som orsakar djup sorg, ledsnad. *Denne elaka menniskas lycka är alla goda menniskors f.* — 5) Säges om det, som är så ytterst förträffligt, att ingenting jemförligt kan åstadkommas. *Homeri Iliad är alla poeters f.*

FÖRTVINA, förtvi'na, v. n. 1. Småningom förlora lifskraft genom yttre eller inre skadlig inverkan derpå. Säges om växter. *Blommorna f. af torka.* — *Förtvinande*, n. 4.

FÖRTY, förty, konj. 1) För den orsaken att. *Det blir ingenting af, f. han vill icke.* — 2) *Icke f.*, icke desto mindre. Brukas numera oftast i skämsam stil. [Förthy.]

FÖRTYCKA, förty'cka, v. a. 2. Illa upptaga. Brukas vanligen absolut. *Jag hoppas, ni icke f-cker, att jag tar mig friheten göra en liten anmärkning.* — *Syn.* Se *Misstycka*.

FÖRTYCKE, förty'cke, n. 4. Se *Förkärlek*.

FÖRTYDA, förty'da, v. a. 2. Med afsigt illa uttyda. (*Misstyda* sker utan afsigt.) *F. ens ord, meningen af ens ord.* — *Syn.* Förvända, Tyda till det värsta. — *Förtydande*, n. 4. o. *Förtydning*, f. 2.

FÖRTYDLIGA, förty'dliga, v. a. 1. Göra tydligare. *F. ett uttryck, meningen af något.* — Nytt ord, temligen allmänt brukligt.

FÖRTYNGA, förty'nga, v. a. 2. 1) Göra tung, tyngre. — 2) (fig.) Göra sömrig, trög och olustig, tung på foten. — *Förtyingande*, n. 4. o. *Förtyingning*, f. 2.

FÖRTYNNING, förty'nning, f. 2. (skepp; t. Verteuning) Se *Back, Skans*.

FÖRTYSKA, förty'sska, v. a. 1. (skämtv.) Vanställa genom slafvisk efterrapning af tysk smak, genom germaniser eller så kalladt tyskeri. — *Förtyskning*, f. 2.

FÖRTÄCKT, förtä'ckt, a. 1. (egentl. part. pass. af obrukliga verbet *Förtäcka*) Ej uttryckt, utan blott antydd. *Med f-a ord. F. beröm, klander.* — *Syn.* Förstucken.

FÖRTÄLJA, förtäl'lja, v. a. 2. Impf. *Förtäljde* (föråldr. *Förtalde*). Sup. *Förtäljt* (föråldr. *Förtalt*). Muntligen framställa förloppet af något, som tilldragit sig. — *Syn.* Se *Berätta*. — *Förtäljande*, n. 4.

FÖRTÄNKA, förtä'ngka, v. a. 2. Tänka illa om en person för något. *F. en för något. Det kan ingen f. honom för.*

FÖRTÄNSAM, förtänngsamm, a. 2. 1) Som väl tänker för sig, innan man företager något. — 2) Som är van att noga tänka på allt, hvad man väntar eller vet skola inträffa, ske, göras, för att derefter rätta sitt förhållande.

FÖRTÄRA, förtä'ra, v. a. 2. 1) Njuta mat och dryck. (*Äta* säges endast om mat.) *Jag har ingenting f-rt sedan i går.* — *Syn.* Se *Äta*. — 2) (fig.) a) (om eld) Förstöra, förbränna. *Eldslågan f-rde allt, der hon for fram.* — b)